

**MALARZ KRÓLEWSKIEGO
DWORU – VELÁZQUEZ**

**TADEUSZ
BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii sztuki dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Katarzyna Jasińska
Recenzja merytoryczna – Katarzyna Porczak
prof. Radosław Cezary Gwizdon
Urszula Borowska
Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Malarz królewskiego dworu – Velázquez

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji:

Klasy I–IV (w zależności od organizacji szkoły)/45 minut

Cele

Uczeń:

- omawia twórczość Velázqueza;
- omawia tematy podejmowane przez malarza;
- analizuje dzieła Velázqueza;
- wskazuje wpływy włoskie w dziełach malarza;
- określa typy portretów Filipa IV.

Metody/Techniki/Formy pracy:

- praca z całym zespołem;
- analiza dzieła;
- dyskusja;
- analiza materiału źródłowego;
- praca w grupach.

Środki dydaktyczne:

- materiał ilustracyjny;
- artykuł dr Grażyny Bastek, *Uważność: Historia nie-jednego obrazu. W zwierciadle mistrza.*

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna:

Uczniowie przypominają cechy twórczości Tycjana – wskazują cechy formalne, zwracają uwagę na kolorystykę w dziełach malarza – burza mózgów. Określenie wpływu Tycjana na wcześniej omówionych twórców barokowych.

Część właściwa:

1. Poszukiwanie w Internecie informacji biograficznych o artyście. Dyskusja na temat wpływu innych twórców na jego malarstwo. Uczniowie wskazują wpływy Tycjana, Caravaggia.
2. Podział klas na grupy i przydzielenie zadań – przydzielenie zadań:
Grupa I – młodziński okres twórczości i wpływy Caravaggia.
3. Uczniowie oglądają portret malarza i bez analizy oraz omawiania rozpoznają typy portretów i dokonują ich podziału, przyporządkowując do każdego z nich po jednym dziele.

Uczniowie, w zależności od tego, ile znajdą porterów, tyle organizują grup i analizują wybrane przez siebie dzieła.

Po omówieniu „Las Meninas”, uczniowie zapoznają się z treścią artykułu: <https://www.dwutygodnik.com/artyku/659-uwaznosc-historia-nie-jednego-obrazu-w-zwierciadle-mistrza.html>. Dyskusja na temat problemów poruszonych przez artystkę.

Część podsumowująca:

Wskazanie walorów stylu Velázquez jako malarza portretowego. Quiz – rozpoznawanie dzieł malarza, wskazywanie inspiracji.

Komentarz metodyczny

Lekcja została oparta o zastosowanie metod aktywizujących, angażujących uczniów do pracy w grupie, do korzystania z zasobów internetowych oraz tradycyjnych źródeł informacji. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy; wykorzystać mocne strony ucznia, budować atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i zdobywaniu doświadczeń; dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę; dostosować wymagania edukacyjne, stopień trudności zadań do możliwości ucznia, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu, udzielając wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską; stosować ocenianie kształtujące i wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy, w jaki sposób może uzupełnić braki oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności; umożliwić także rozwój uczniowi zdolnemu, angażując w dodatkowe czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych, np. wykonanie na lekcję interaktywnego quizu o twórczości Velázquez. Podczas lekcji realizowane są kompetencje kluczowe, mające znaczenie na rynku pracy, szczególnie w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej oraz w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (twórczość malarza), osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (uczestniczenie w dyskusji); w zakresie przedsiębiorczości (komunikowanie się w grupie i z całym zespołem klasowym); umiejętności matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii (korzystanie z ICT).